ABONNEMENTSPRIJZEN :
Voor één maand 1,75
Voor 3 maand 5.00
Voor 6 maand 10.00
Voor één jaar 18.00

Alle klachten nopens onregelmatigheden in de bestelling der postabonnementen zijn UITSLUITEND te richten aan het BESTELLEND POSTBUREEL en niet aan het beheer van het blad.

VRIJDAG 27 SEPTEMBER 1918 — PRIJS 5 CENTIEM VOOR VLAANDEREN en WALLONIE — VIERDE JAARGANG — Nr. 282

Het Vlaamsche Nieuws

Verschijnt 7 maal per week

DE OPSTELRAAD : Hoofdopsteller Rat VERHULST, Dr. Aug. BORMS, Hoogleeraar Alb. VAN DEN BRANDE

AANKONDIGINGEN :
Aankondigingen, per regel ... 0.
Stadnieuws id. ... 1.
Finantieele berichten ..... 1.
Doodsbericht ..... 0.

Elke medewerker is persoonlijk verantwoordelijk voor zijn schrijven, en bindt niet heel de redaktie.

REDAKTIE, BEHEER EN AANKONDIGINGEN :
73, ST-JAKOBSMARKT
ANTWERPEN

OFFICIEELE BERICHTEN

VAN DUITSCHE ZIJDE

DUITSCH AVONDBERICHT

Berlijn, Woensdag 25 September. — Officieel :

Tusschen de **Omignon-beek** en de **Somme** zijn aanvallen des vijands alweer gekeerd.

DUITSCH LEGERBERICHT

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, Donderdag 26 September. — Officieel :

Legergroep Kroonprins Rupprecht :

Voorpostengevechten in het *Leiedal*, Noordelijk van het *La Bassée-kanaal* en bij *Mœuvres*.

Legergroep von Böhn :

Heftig vuur van den vijand bezuidwesten *Epéhy* en bij *Bellicourt* slechts gedeeltelijke aanvallen, die afgewezen werden. Tusschen de *Omignon-beek* en de *Somme* zette de vijand zijne aanvallen voort. De eerste stormloop zakte in het saamgevatte vuur van onze artillerie en infanterie ineen. Het zwaartepunt van de 's voormiddags meermaals herhaalde aanvallen was gericht tegen de hoogte tusschen *Pontruet* en *Gricourt*. Voorbijgaand vatte de vijand ook hier voet. In tegenstoot namen wij ze weer. 's Namiddags zetten de Franschen tusschen *Francilly* en de *Somme* opnieuw krachtige aanvallen in, die op kleine inbraakplaatsen na, afgewezen werden. Wij maakten hier de laatste twee dagen meer dan 200 gevangenen.

Legergroep Duitschen Kroonprins :

Bij een plaatselijke aanvalsonderneming benoorden *Allemant* (tusschen *Ailette* en *Aisne*) maakten wij gevangenen. Benoorden *Vailly* sloegen wij gedeeltelijke aanvallen van den vijand af.

Legergroep Hertog Albrecht :

Beoosten de *Moezel* werd een gedeeltelijken aanval van den vijand afgewezen. De daar vechtende troepen van de 31ste landweerbrigade namen in tegenstoot 50 Franschen en Amerikanen gevangen.

Uit de vijandelijke eskaders die *Frankfort*, *Mainz* en *Kaiserlauten* aanvielen, werden 7 vliegtuigen afgeschoten.

VAN OOST. HONG. ZIJDE

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Weenen, Woensdag 25 September. — Officieel :

Aan het Zuidelijke front in **Tiroi** alsmede tusschen **Brenta** en **Piave** zijn door de Italianen met geweld met wapenen begonnen verkenningen mislukt.

Op de hoogvlakte der **Zeven Gemeenten** zette de vijand gisteren bij **Canove** zijn gedeeltelijke aanvallen voort. De aanvallende Italianen en Tsjecho-Slowaken werden allerwege teruggeworpen, op één punt door den tegenaanval van dragonders uit **Pardubitz** (welke stad in Bohemen ligt. Red.).

VAN BULGAARSCHE ZIJDE

BALKANFRONT

Sofia, Maandag 23 September. — Officieel :

In het dal van de **boven-Skoembi** zijn onze aanvalstroepen in de vijandelijke loopgraven gedrongen en met Fransche gevangenen teruggekeerd. Op de **Mokra-Planina** en bij den **Tserwena Stana** werden verscheiden aanvallende groepen door ons vuur verstrooid. Ten Noorden van **Bitolia (Monastir)** vielen de vijanden, na een hevige artillerie-voorbereiding, onze stellingen aan, maar zij werden met groote verliezen teruggeworpen. Bij de uitmonding van de **Tserna** werd het vuur heviger. Op de rest van het front gematigde gevechtsaktie. Ten Noorden van **Bitolia (Monastir)** wierpen vijandelijke vliegtuigen bommen op duidelijk herkenbare militaire hospitalen.

VAN TURKSCHE ZIJDE

PALESTINA

Konstantinopel, Dinsdag 24 September. — Officieel :

Ook gisteren is onze beweging volgens het plan voortgezet. De Engelschen vervolgen slechts langzaam.

VAN FRANSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Parijs, Woensdag 25 September. — Officieel :

In de streek ten Westen van **St-Kwintijn** hebben de Duitschers vanmiddag de Franschen van den uitlooper van **Dallon** trachten te werpen.

Al hun aanvallen werden gestuit.

Tusschen **Ailette** en **Aisne** werd de dag gekenmerkt door de verwoede manier, waarop de Duitschers zich op het plateau der **Moisy-hoeve**, en in de streek ten Noorden van **Allemant** te weer stelden, waar heel den dag verbitterd is gevochten.

Hun herhaaldelijke pogingen ten spijt wisten de Duitschers den Franschen hun winsten der vorige dagen niet afhandig te maken.

De Duitschers leden zware verliezen en lieten gevangenen in handen der Franschen.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Londen, Woensdag 25 September. — Officieel :

De Britsche troepen hebben gisteravond en vannacht in de buurt van **Sélency** en **Gricourt** opnieuw vooruitgang gemaakt. In den loop der krijgsverrichtingen overdag heeft de vijand verscheiden tegenaanvallen ondernomen, waarvan er twee met man en macht benoorden **Gricourt** loskwamen. Beide werden gefnuikt. Bij een daarvan stieten twee kompagnieën van het tweede bataljon van het koninklijke regiment uit Suffolk met de bajonet op den aanvallenden vijand, waarbij ze verliezen toebrachten en gevangenen maakten. 's Avonds viel de vijand alweer bij **Gricourt** aan. Aanvankelijk schoot hij een beetje op, maar door onze troepen op staanden voet uitgevoerde tegenaanvallen herstelden den toestand volkomen. Daarbij namen ze 40 vijanden gevangen. In onze operaties gisteren ten Noord-Westen van **St-Kwintijn** hebben wij in het geheel duizend gevangenen gemaakt alsmede een massa machinegeweren bemachtigd.

Na een geslaagde tweede-plansoperatie, in den nacht voor den 24sten uitgevoerd, schoven wij onze linie over kleinen afstand ten Zuid-Oosten van **Iuchy** vooruit.

In denzelfden nacht werden vijandelijke overvallen beoosten **Démicourt** en benoorden **Lens** gestuit. Een andere overval der tegenpartij ten Westen van **Sauchy-Gauchy** (Noordelijk van **Marquion**) wist een onzer posten te vermeesteren, enkele leden der bezetting worden vermist. Gisteravond heeft de vijand onze enkele leden der bezetting worden verposten in de buurt van **Sauchy-Gauchy** opnieuw aangevallen. Hij werd teruggeworpen. Wij sloegen gisteravond onzen slag in het vak van **Wulverghem.** In den loop dezer botsingen maakten wij enkele gevangenen.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Rome, Woensdag 25 September. — Officieel :

Op het heele front is de gevechtswerkzaamheid tot artillerie-akties beperkt gebleven. De Italiaansche batterijen hebben op de centra voor de bevoorrading en andere belangrijke punten der verdedigingsorganisatie bij den vijand in den bergsektor tusschen het **Gardameer** en de **Astico** alsmede op verscheidene plekken aan de **Piave** vuurkoncentraties aangericht.

TELEGRAMMEN

DE SPOORWEGSTAKING IN ENGELAND UITGEBROKEN

Londen, 24 Sept. — De spoorwegstaking, die een daad van verzet is tegen de overeenkomst tusschen de regeering en den spoorwegbond, is in dien gewonen haard van arbeidsgeschillen, Zuid-Wales, uitgebroken. Ze sloeg naar Londen en gedeelten der provincies over, o. a. welhaast het heele net van den Grooten Westelijken Spoorweg. De staking treft in de eerste plaats den Grooten Westelijken Spoorweg, dien van Londen en het Noordwesten, de Midland, alsmede de zuidwestelijke lijnen. Ongeveer 5,000 mannen, d. w. z. ongeveer één procent van het heele aantal, zijn op het oogenblik volgens de berichten in staking. Hun staking heeft evenwel meer bedrijven tot stilstand gebracht. Zoo zitten b.v. in het gebied van Bridgend (Zuid-Wales) 30,000 mijnwerkers ledig wegens het gebrek aan vervoermateriaal.

Londen, 25 Sept. (Officieel). — Met het oog op den toestand, door het onverhoedsch en willekeurig optreden der stakende spoorwegmannen in het leven geroepen, heeft de regeering een beroep gedaan op de marine- en legeroverheid ten einde de spoorwegbesturen bij te staan, opdat de dienst op gang blijft, die voor het vervoer van munitie en andere benoodigdheden voor leger en vloot noodzakelijk is.

Londen, 15 Sept. — Op een groote vergadering van spoorwegarbeiders te Cardiff hebben de mannen besloten het werk te hervatten. Derhalve behoort de staking in Wales tot het verleden. Men meent, dat ze morgen in de andere distrikten afgelooopen zal zijn.

☛ « Het Vlaamsche Nieuws » staat van de eerste oorlogsmaanden in de bres voor Vlaanderen's bevrijding. Alle bewuste Vlamingen stellen er dan ook prijs op tot zijn getrouwe lezers te behooren.

Brief uit Göttingen

(Van onzen bijzonderen briefwisselaar.)

Ook ons kamp gaat stilaan z'n winterkleedje aantrekken : de bloemen in de perkjes tusschen en vóór de barakken zijn weg of hangen dood op hun slappe stengels. De rijen zonnebloemen die hier en daar deden vergeten dat er ijzerdraad tusschen en rond de barakken gespannen is, en ons de illusie gaven dat we in keurige laantjes liepen, zijn nog slechts rijen stokkerige stengels met blâren als vodden eraan.

Waar we, den Zomer, zoo graag in 't kamp op en neer liepen, en 'n praatje gingen slaan met de vele groepjes zonnekloppers en grasduiners, daar blijft er ons weldra niets meer over dan de gezelligheid en gemoedelijkheid binnen de barakken, in de kamers, te gaan zoeken. Weldra komen er meer en meer jongens van kommando terug. Het werk buiten vermindert, en wij, die er op uit zijn de jongens gelegenheid te geven hunnen tijd nuttig en vermakelijk te gebruiken, zien ons vóór nieuwe opdrachten, vóór nieuwe plichten gesteld.

De scholen dienen op grooteren voet heringericht ; tooneel en orkest zullen alle Zondag- en misschien de Donderdagavonden moeten volzetten. De voordrachten, debatten, liederavonden moeten de overblijvende dagen doen ten goede komen aan de krijgsgevangenen, en door hen, aan Vlaanderen.

Want wij hebben ons tot taak gesteld àl onze jongens aan Vlaanderen weer te geven als betere menschen, als méér-bewuste en méér-wetende individuën dan ze waren als wij ze uit de handen van België ontvangen hebben. Is het geen verheugend feit dat overal — hoofdzakelijk, maar niet uitsluitend bij de aktivisten — zooveel harten en koppen zijn opgestaan die allen 't oog op hetzelfde doel hebben gericht : de opbouw van een stevig Vlaamsch leven in z'n alzijdige nitingen.

Ik kom even terug van 'n liederavond. We zongen : « Waarom ? », « Tieneke van Heulen », « 't Lied van den Smid », « Blijlied », « Van Jezus en Sint-Janneken », om te eindigen met « De Vlaamsche Leeuw ». Ons volk is meer dan vele Europeesche volkeren aangelegd om « zingend volk » te zijn ; en zoo het dit niet is, ligt de schuld nogmaals buiten het volk, bij diegenen namelijk die om ons volk die vuile atmosfeer van âmebelge-karakterloosheid geschapen hebben, bij hen die ons volk belet hebben normaal, Vlaamsch-nationaal te leven ; bij hen die ons niet lieten opgroelen als 'n vrije bloem naar de vrije zon, maar meenden onzen groei te moeten aan den band leggen van het driekleurig stokje dat naar 't Zuiden overgebogen lag.

Zoo ons volk niet zingen kan, dan kunnen toch, Goddank, onze krijgsgevangenen zingen. Dit is op zichzelf een schoon resultaat van onze werking. En het komt Vlaanderen ten goede. Na den liederavond hep ik 'n eindje door 't kamp. De massale barakken stonden donker en log onder het laag-hangend gedrijf van regenwolken ; elke barak als 'n monster dat, moe, zich heeft neergelaten, en rust, en ronselt in z'n slaap. Want uit de barakken gaat een gerucht van vele half-luide stemmen dat als 'n dof geronk in de donkere avondstilte buiten hangt. Nu zitten de jongens, de een aan tafel, de andere aan de wand, weer 'n andere in z'n beddebak, te vertellen, elk op z'n manier, maar alle toch op z'n Göttingsch — de echt-Göttinger is 'n moderne Uilenspiegel — van den oorlog, van Vlaanderen, van de burgemeesters die moeten buiten gezet worden, van de franskiljons die kapot moeten, van wat in de laatste brieven van huis stond, enz. — 'n krijgsgevangenbarak is 'n levende volksencyclopedie.

Kortom, we zien dat het gaat winteren. De zwaluwen trekken er uit. De jongens komen stilaan weer. We zien overal alweer ijzerdraad, de barakken zien zwart van den regen. Onfaalbare teekenen dat het uit is met Zomer en schoon weer. Wij hadden vast gehoopt dat we den vijfden oorlogswinter in Vlaanderen zouden kunnen doorbrengen ; maar vooralsnog was dit slechts voor enkele gelukkigen het geval. De « massa » Vlaamsche krijgsgevangenen zal er dan wel op aangewezen zijn dien vijfden Winter nogmaals hier dood te slaan. Zal de vijfde oorlogswinter hard voor ons zijn ? We weten het niet. Maar a-priori kunnen we zeggen dat hij harder zal zijn dan de vierde, gelijk de vierde harder was dan de derde, de derde dan de tweede, enz. Want de scheiding weegt zwaar en zwaarder naarmate de tijd vordert. Wij passen niet in die relatieve werkeloosheid waartoe we hier gedoemd zijn. We kunnen hier van 'n Belgische vod 'n Vlaamsch individu maken, voorzeker, — maar vele zijn er onder ons die hunne jonge kracht dagelijks op tafels en stoelen moeten lam-mokeren bij gebrek aan franskiljonnenkoppen ; velen zijn er die wezenlijk in Vlaanderen het werk zouden kunnen verrichten dat gij, aktivisten van 't bezette gebied, onverricht moet laten bij gebrek aan krachten ; velen zijn er die korzelig en bitter en bitsig worden omdat ze hunnen Vlaamschen wil niet kunnen omzetten in stevige Vlaamsche daden. Wij blijven — elk van ons — hopen op beternis in die zaken. Ondertusschen laten we den tijd niet verloren gaan, en voor hen die den heelen Winter nog hier zullen zijn hoeft er wat gedaan.

Ik zat tot over mijn ooren in 't werk om alles voor onze nieuwe overwintering klaar te maken, toen me een postkaart van een vriend uit Holland gewerd waarin ik onder andere het volgende las : « Wekelijks, ja dagelijks wordt ge in Belgische bladen aangevallen ». Ik ben, eerlijk gezegd, luidop daarbij gaan lachen. Het is wel erg plezierig, aangevallen te worden van uit Holland, en dat nog door menschen die ik heelemaal niet ken, en voorzeker nooit op het front ontmoet heb. Ik weet nu niet in hoeverre die mededeeling van m'n vriend juist is, maar wat ik wél weet is : dat die heeren me toch nooit van de verzekering zullen kunnen afbrengen dat wij 'n andere manier van denken, een heel andere logiek hebben dan zij, en dat, zoo we het zelfs wilden — we mekaâr toch nooit zouden kunnen begrijpen. We spreken verduiveld een heel verschillende taal. De taal van de heeren redakteurs-van-Belgische-bladen in Holland kan wel aaneenhangen — niet gelijk de onze — met woorden die in 't Nederlandsch woordenboek te vinden zijn, maar tenslotte is de ziel van onze taal heelemaal anders : de kleur is anders, de reuk, alles enfin. Onze taal ruikt naar loopgravenslijk en er hangt kruitdamp over. De fijnhoorige hoort er in de verte — ievers aan den horizont — bommen en geweerschoten in knallen. Er kleeft zwaar donker bloed aan vele woorden ; geschrei van gewonden kermt er aldoor ; en de ernst van hem die na den slag z'n dooden begraaft, ligt er over. Terwijl de taal der heeren-redakteurs-van-Belgische-bladen in Holland zoo muffig ruikt naar gesloten deuren die in vier jaar geen gulp frische buitenlucht binnenlieten, zoo kleurloos, reukloos, smakeloos is als 'n voddenmagazijn; zoo leugenachtig-valsch klinkt als 'n van buiten-geleerd, niet begrepen en nooit bedacht fabeltje in 'n kindermond.

Neen, voorwaar, we zouden mekaar nooit begrijpen. En 't is nog best zoo. Want als alle verzoening slechts tot stand kan komen tengevolge van 'n zeker geven en nemen, 'n toegeven en 'n toekrijgen ; als alle verzoening tenslotte 'n koopje is, dan ga ik er liefst niet op in. Ik weet a-priori dat ik er bij zou bedrogen worden. Niet omdat ik denk dat al mijn waar zuiver goud is, maar omdat ik stellig weet dat zij niets koopwaardig in hun winkel hebben.

Daarom zal ik aan hen niet veel tijd verspillen ; me met mijn makkers wijden aan den bloei van ons Vlaamsch kultuurleven en de verspreiding van de Vlaamsch-nationale gedachte, wèl wetende dat we bouwen op vasten grondslag, en ziende tastbaar naast ons de blijde resultaten van onze blij-gegevene moeite, — ons volk, ons Vaderland ter eere!

P. VAN ROSSEM, Luit.

Inhoud der Vlaamsche Politiek

Debatavond door hoogstudent Bob van Genechten

De zeer merkwaardige uiteenzetting van student Bob van Genechten over bovenvermeld onderwerp, werd met de grootste belangstelling door 1800 aanwezigen aanhoord.

De jonge spreker, bij zijn optreden op luide toejuichingen onthaald, behoord niet, verklaart hij, tot de enthousiasten onder de flaminganten, die, zich verheugend in aktivistische middens hun idealen uit te leven, hun flamingantisme en hun blijde taak : het verwezenlijken van een mooie Vlaamsche gemeenschap, tot basis van hun bestaan hebben gemaakt. Want wie in andere middens ook verkeert, weet hoe we daar worden geminacht, door de eenen oppervlakkig voor landverraders gescholden, door de anderen op scepticisme onthaald, omdat men er niet van overtuigd is, dat het aktivisme een nieuw inzicht zal brengen en Vlaanderen tot een modern land zal kunnen omscheppen, omdat men onze werking nog immer te zeer litterair, en te weinig politiek vindt, omdat, ofschoon wij een politieke periode doormaken, onze handelwijze niet altijd zuiver politiek is.

Het komt er in de eerste plaats dus op aan, wat wij aan ons aktivisme ten grondslag leggen. Algemeen geldt hier het nationalisme. Maar ons nationalisme kan niet meer onvoorwaardelijk zijn.

In 't begin van de 19e eeuw bracht de groote ontwikkeling van nijverheid en techniek den opbloei van het nationalisme met zich. Voelde de eenling zich vroeger alleen, dóór en voor zichzelf staand, de romantieker weet zich een deeltje uit een groep, en als eerste groep ziet hij : de natie. Men ziet dan ook de nationale oorlogen losbreken en de volkeren van Europa in de jaren 1830-1848 hardnekkig kampen om de verwezenlijking van de nationale idee.

Dat nationalisme is nu de drijvende kracht niet meer. De idee Europa bracht onze gevoelens eene nieuwe grondvesting. Wij moeten dus, over ons flamingantisme en zijn ondergrond, opnieuw met ons zelf akkoord geraken.

De Vlaamsche Beweging is een streven voor het Vlaamsche volk naar Nederlandsche kultuurcentralisatie. Dat moeten we voelen als een diepe noodzakelijkheid. En dat gevoel is, in de eerste plaats een geweldige kritiek op ons zelven, en in de tweede een erkenning van den invloed, dien het staatsgebouw uitoefent op de kultuur. Vooral wij kunnen die erkenning onbewimpeld uitspreken, omdat wij aan den lijve hebben gevoeld, wat de Belgische Staat, — de andere, groote schuldige, — tegen Vlaanderen's geestelijk leven heeft vermogen uit te richten. Wat is nu de benalenden faktor bij de vorming van het zoo belangrijk organisme : de Staat? Wij antwoorden : de nationaliteit.

De vrede van Brest-Litofsk, is de eerste die met die nieuwe opvatting rekening houdt. Nu moet men niet gaan denken dat het vroegere nationalisme weer zijn intrede zou hebben gedaan. Lijk elk mensch de persoonlijke vrijheid bezit in de maatschappij, als iets dat met hem samenhangt, iets waar hij geen afstand van doen kan, kwam in de laatste jaren, we zouden bijna kunnen zeggen in de laatste maanden, voor de volkeren het zelfbestemmingsrecht dat tevens was een natuurplicht, Maar alleen voor de nationaliteiten die de wereld met hun kultuurbloei weten te verrijken, die levensvatbaar zijn en blijk geven van levenskracht. Dat is een tweede prin waardoor we ver buiten het eng nationalisme van de romantiek geraken. Uit de huidige minderwaardigheid van de Vlaamsche nationaliteit smeden onze tegenstrevers dan ook een wapen om ons te bestrijden. En inderdaad, het valt nu eenmaal niet te ontkennen, om onze kultuur levensmogelijkheden te scheppen hebben we vreemde hulp moeten inroepen. Dat hebben de aktivisten nu op allerlei verschillende manieren te vergoêlijken getracht. Eerst met de loyauteits-theorie, — het volk heeft enkel verplichtingen tegenover de regeering, zoo deze zich van haar plichten tegenover het volk kwijt. Men vergat daarbij echter dat deze stelling dagteekent uit de 16e eeuw, en dat sindsdien het princiep van de staatssoevereiniteit is erkend geworden. De vraag is dus : Hoe staat het optreden der aktivisten daartegenover? Even zwak, of zwakker was het argument dat België immer Frankrijk's inmenging in zijn binnenlandsche aangelegenheden had toegelaten. Immers, die inmenging toch gebeurde altijd op een manier die in ieder geval de Belgische Kegeering erkende. Onze rechtvaardiging ligt in ons inzicht in den aard van de huidige, Europeesche verwikkelingen en in het wezen van den Belgischen Staat.

De Belgische Staat werd door de Europeesche diplomatie als bufferstaat gedacht. Zijn houding is dus niet enkel bepaald door den aard der bevolking, maar ook, — en vooral — door internationale faktoren. Treden internationale verwikkelingen in, dan is zijn status voor veranderingen vatbaar. Dat gebeurt nu.

Deze faktoren maken het oogenblik tot dit waarop gehandeld moet worden. Wij willen nù scheppen een Vlaamschen Staat, die positief zal werken, d. i. niet enkel naar binnen zich zelf zal wezen bij gebrek aan vreemde heerschappij, lijk het prof. Labberton uitdrukte.

Het einddoel van de Vlaamsche Beweging, kultureele zelfstandigheid voor Vlaanderen, is voorzeker door de passieven het zuiverst gesteld. Maar, tegenover het aktivisme, missen ze allen grond onder de voeten, waar het om de verwezenlijking gaat. In het aktivisme zelf heerschen hierover meeningsverschillen. Diskussie daaromtrent is volslagen nutteloos. De beslissing off ééne of andere groepeering haar zin krijgt, vellen de machtsverhoudingen. Wat we echter wel kunnen doen, dat is vervlaamschen naar binnen, in staat, provincie, onderwijs, nu vooral, op dit oogenblik, in de staatsbesturen. Onze eigen politiek moet staan boven het gewirwar der militaire en andere wisselvalligheden. Ons uitgangspunt moet integendeel zijn : het belang van Vlaanderen, en de middelen om dat te verwezenlijken.

Een eerste lijn, die in de opbouw van zulke politiek moet getrokken worden, is de volledige neutraliteit voor Vlaanderen. Treitschk heeft eens gezegd dat de naties voortleven door dezelfde krachten als die ze in 't leven riepen. En zoo we de historie nagaan, dan zien we dat Vlaanderen met zijn betrekkelijk kleine bevolking juist bestaat omdat drie kulturen er zich in evenwicht houden. Dank zij die omstandigheden wisten onze voorouders elke vreemde heerschappij te beperken. Vlaanderen moet daarom neutraal blijven, — kultureel, politiek en ekonomisch. Ten tweede moet ons streven immer naar Noord-Nederland gaan, — de kern waarrond onze kultuurcentralisatie zich zal kunnen voltrekken. Dat ten minste naar den geest onzer politiek.

En onze binnenlandsche verhoudingen? De Vlaamsche Staat moet in de volle werkelijkheid Vlaamsch zijn, niet, omdat, lijk het de eerste voormannen van de Vlaamsche Beweging wel meenden, de taal gansch het volk is, maar omdat de Staat uit den mensch zelf is gegroeid en de taal nu eenmaaleen met den mensch geworden en volbloeit iets is. Enkel als hij Vlaamsch is, is hij neutraal, noch Fransch, noch Engelsch, noch Duitsch.

Binnenlandsch verdeelt zich ons programma in een ekonomisch, een sociaal en een politiek. Ekonomisch is het idenal : steunen op eigen voortbrengeng, maar Vlaanderen is te dicht bevolkt om dit programma absoluut te kunnen verwezenlijken ,wat wij echter wel kunnen dat is uit onzen landbouw, uit onze nijverheid en vooral uit onze haven van Antwerpen het maximum te halen wat er uit te halen is.

Op maatschappelijk gebied moet ons programma er een zijn van sociaal-demokratische verzoening. De staat is er niet om het welzijn van eene groep, maar om het algemeene welzijn. Lijk vroeger de belangen van de geslachten tegenover elkander stonden, dan die van de verschillende steden, doken met de 18e eeuw de standenbelangen op. De 20e eeuw kent de werkgevers, de werknemers en de vrije beroepen. Elk van deze drie groepen organiseert zich ter behartiging van eigen welvaart. Onze roeping is het te maken dat geen van de drie overheersche, — en een voor de hand liggende taak is dan ook het enger samensmeden van werknemers en vrije beroepen ieder tot een geheel.

Politiek gesproken moeten wij aanstevenen op een rationeeler vertegenwoordiging van de verschillende groepen, dan het parlementarisme, ons totnogtoe bood. Het parlementarisme zooals het bestond zal niet weerkomen. Het berust immers in den grond op een anarchistisch, — dus alles behalve staatvormend en kultuurvormend princiep.

Om al deze doeleinden te verwezenlijken is noodig de stichting van een Vlaamsch-Nationale Partij. Want men beelde zich toch niet in dat wij erop mogen betrouwen dat, hoe gunstig zich onze kansen ook mogen uitwijzen, b.v. de buitenlandsche inmenging met onze zaken zal ophouden, of dat we in het binnenland zelf de kunst van 't regeeren zoo maar in één omhaal tot de onze zullen kunnen maken. Een sterk organisme is dus noodig dat zich aan dit schoon, Vlaamsch werk wijdt.

Te Gent is onder dit opzicht reeds goed werk verricht. Een Vlaamsch-Nationale Partij is er gesticht, en haar rasse bloei bewijst hoe ze aan een ware behoefte voldoet. Ze is noch Unionistisch, noch Jong-Vlaamsch, maar zet al haar krachten in om naar binnen te vervlaamschen van hoog tot laag.

Mocht dergelijke groep ook te Antwerpen tot stand komen. Mocht gij allen in u die gedachte dragen, — dan zal wat wij u voorspiegelen eene werkelijkheid worden, want wat het volk wil, dat wil God.

Na deze zeer doordachte, zeldzaam degelijke rede, vrij van alle klopfrases, zwaar van inhoud, viel den heer Van Genechten een ware ovatie ten deel.

P. M.

Iets voor iederen dag

Over huiselijke zaken van « Het Vlaamsche Nieuws »

Ter wille van onze verkoopers, voor wie de tijden ook duur zijn en die het in den Winter dikwijls hard te verantwoorden hebben, zijn we verplicht ons blad met 1 centiem op te slaan. Het zal dus vanaf 1 Oktober zeven centiem kosten.

De papierschaarschte en -duurte die natuurlijkerwijze meer toe- dan afnemen, zijn nochtans geen aanleiding tot die prijsverhooging; deze wordt geheel aan de uitventers van ons blad afgestaan. *De abonnementsprijs wordt niet verhoogd.* Deze blijft bepaald op 5 fr. voor drie maand.

Onze lezers hebben er dus alle voordeel bij een abonnement te nemen maar zij die tevreden zijn over de stiptheid van hun verkooper, welke hun gazet dagelijks aan huis bestelt, zullen hem gaarne iederen dag dien centiem gunnen. Voor den lezer is het niemendal; veel klein maken echter een groot, en onze verkoopers, nederige maar nuttige verspreiders van de Vlaamsche gedachte, verdienen wel die tegemoetkoming nu alles zoo vreeselijk opslaat en de gure en dure tijden zich nog nijpender gaan doen gevoelen.

Van onzen kant zullen wij trachten het blad zoo welkom en zoo aantrekkelijk mogelijk te maken.

Wij doen beroep op onze briefwisselaars en buitensteedsche medewerkers ons daarin te helpen.

Van briefwisselaars gesproken, het zou ons groot genoegen doen mochten deze regels onder de oogen vallen van onzen Hollandschen korrespondent, die ons, in de maand Juli reeds, regelmatige korrespondenties beloofde — waarvan de eerste zou handelen over Mgr. Nolens en de toen heerschende ministerieele kriezis — doch geen teeken van leven gaf. Reken dan al op Hollandsche nauwgezetheid!

Wij zouden zelf reeds graag geschreven hebben over de samenstelling van het nieuw ministerie, doch ootmoedig moeten we bekennen dat we hier, ondanks de Hollandsche bladen, onvoldoende bekend geraken met Hollandsche toestanden en personaliteiten.

Is het nieuw ministerie Ententegezind ? of is het pro-Duitsch ? of stipt onzijdig ? of zijn er enkele leden pro- dit en anti-dàt ? Wij bleven er onkundig van.

Onze Hollandsche korrespondent *in spe*, zou onze lezers goed kunnen inlichten, want hij is daarvoor een knap man genoeg, uitstekend journalist, behendig persgesprek-afnemer en die zeer boeiend vertellen kan. Daarbij oprecht en betrouwbaar. Ge ziet wat al goede gaven en prachtige hoedanigheden onze... briefwisselaar bezit. Had hij nu nog maar deze enkele briefwisseling soms al eens te schrijven!

Misschien zal deze vriendelijke aanmaning hem tot plichtbesef nopen — wij zeggen plichtbesef, want deze Hollander is Grootnederlander en hartstochtelijk Vlaamschgezind. Moest hij toevallig werkelijk heelemaal dood zijn, dan is hetgene wij over hem kunnen te zeggen vleiend genoeg om als nekrologisch artikel te kunnen dienen. Wij hopen en rekenen echter op... *Redivivus!*

's Zondags zullen we beproeven op vier bladzijden te verschijnen, dan kunnen we toch eenmaal in de week over wat meer ruimte beschikken en b.v. al eens een Vlaamsch liedeken geven met de muziek er bij of de een of ander illustratie.

Daarmee waren we begin 1917 begonnen, onze lezers zullen het zich herinneren, doch toen kwamen er wijsneuzen hunnen kokkerd in onzen beheer- en opstelraad steken en werd er betoogd dat een ernstig blad geen *mannekens* mocht geven!

Er werd ons zelfs gewezen op de *Nieuwe Rotterdamsche Courant!* Daar geliikenis en vergelijking inderdaad treffend waren, besloot de meerderheid geen platen meer mede te deelen, dit nog om een tweede reden, dat *clichés* kostelijk vallen. Zeer waar.

Na die goede vingerwijzingen en schrandere opmerkingen zijn die raadgevers nooit meer in den beheer- en opstelraad verschenen, waaronder de bloei van het blad allerminst heeft geleden.

Nu zullen we weer eens beproeven of wij het blad kunnen terugbrengen waar we stonden einde Januari 1917!

In dat Zondagnummer zal dan ook een rubriek verschijnen : *Financieele inlichtingen.* 't Schijnt dat er menschen zijn die redenen *beztten* om daar belang aan te hechten. Wij zullen de laatste kwoteeringen mededeelen der beurs van Antwerpen en die van Brussel, en 't schijnt dat we aan de beste bron te recht zijn en daarmee den hoogen vogel gaan afschieten. Bericht dus aan de *beatis possedentibus!* Ook aan de heeren boeren en

heeren Owee's die op de hoogte willen blijven, gunstige beleggingen willen doen en een verstandig woord willen meespreken als het over financieele aangelegenheden gaat.

Met dat nummer van den Zondag zouden we gaarne begin Oktober aanvangen. Of we 't zullen volhouden weten we niet, gezien de papierschaarschte, doch het nummer van *Het Vlaamsche Nieuws*, 4 bladzijden bevattend, zal dan tegen *10 centiem* verkocht worden.

Voor onze abonnenten is het nogmaals een vriendelijk toemaatje, want, zooals we zeiden, de prijs der abonnementen wordt niet verhoogd.

Nu is er nog de kwestie van 't Mengelwerk.

De menschen zeggen ons dikwijls, en de verkoopers niet het minst : « Ge moest toch een feuilleton geven ! »

Er zijn er zelfs die er bijvoegen : « Twee. drie jaar geleden hebt ge *Tijl Uilenspiegel* afgekondigd... waarom » zoudt ge dien niet opnieuw geven ? » De vroolijke avonturen die er in » verteld werden genoten toen een » buitengewonen bijval ; 't was vermakelijk en *toepasselijke kunst!* » Sindsdien is het lezend publiek van » *Het Vlaamsche Nieuws* met duizenden vermeerderd en ook de oude » lezers zullen het met genoegen terug » zien. »

Het zijn vooral onze verkoopers die er op aandringen. Welnu, dat is een aanduiding !

De verkoopers kennen hun publiek, zij willen het voldoening schenken en zij hebben daar zelf het meeste belang bij.

Daarom heeft Beheer- en Opstelraad, ditmaal éénparig, besloten van met In Oktober a.s.

DE VROOLIJKE AVONTUREN VAN TIJL UILENSPIEGEL

als mengelwerk te geven.

Vlaamsche teekenaars worden gevraagd om het te illustreeren. Dan zouden we b.v. elken Zondag, in ons dubbel nummer, een dezer teekeningen afdrukken.

't Zal ook onze Jongens in de Kampen tot verzet en afleiding dienen en de sikeneurige vijanden van *mannekens* moeten zich maar weten te troosten.

Wij repten daareven over onze Jongens in de kampen. De abonnementen komen talrijk binnen, met 24 ineens, gelijk de inzending van den geachten heer H. E. J. uit Brussel, dien wij hartelijk dank zeggen voor zijn schoon voorbeeld.

Maar ons blad meldt : « Onze oproep voor de krijgsgevangen broeders *is* op milde wijze beantwoord ».

Die *is* staat hier of de zaak haar volle beslag kreeg en afgesloten werd.

Gelieve te lezen : « Onze oproep *wordt* op milde wijze beantwoord », want de inschrijving blijft open en honderden, ja duizenden krijgsgevangenen snakken naar een abonnement.

Vermits de prijs der abonnementen niet verhoogd wordt ondanks de merkelijke verbeteringen en opofferingen die wij ons getroosten, rekenen wij er nog des te meer op dat al onze lezers het hunne zullen bijdragen om Vlaamsche krijgsgevangenen dien troost en steun te gunnen.

LUC.

STAD en LAND

GROOTE VERGADERING. — **Heden Vrijdag, 27 September 1918, te 9 Torenuur, in de zaal « Brabo », Veemarkt, 6, Groote Volksvergadering.**

Als spreker treedt op de heer Jef Van Extergem met het onderwerp : « Franskiljonsche leugens ».

Alle Vlamingen van de 1e wijk daarheen. Het woord is vrij en tegenspraak wordt gewenscht.

Na de vergadering zal er overgegaan worden tot het stichten van een 1e Wijkclub.

VLAAMSCHE OPERA. — Wij vernemen dat de hr Fontaine de heropening van de Vlaamsche Opera tot 10 Oktober heeft verdaagd.

VLAAMSCH NATIONALE STUDENTENVEREENIGING. — Zondag a.s. zeer belangrijke vergadering !

1) De kritiek der Vlaamsche Beweging van A. Vermeylen, voordracht door hoogstudent heer Bob van Genechten.

2) Voordrach door makkerin Maria Uyttenbroeck en door makker Gera, over : a) Topp Naeff (met voorlezingen) ; b) Andreus Vesalius.

3) Voorlezing uit de schetsen van Falkland : « Droom », door makker Renaat Korten.

Voorts deklamatiën en zang !

Studenten, studentinnen, allen op post !

N.B. — Nieuwe leden worden steeds aangenomen.

Het Bestuur.

MINISTERIE VAN WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN. — Ten einde in te gaan op de talrijke aanvragen, die zijn toegekomen bij het Hooger bestuur van het Lager Onderwijs, zal er een bijgevoegde zitting voor het examen van lager onderwijzer en voor het examen van lagere onderwijzeres, in uitvoering van artikel 24 van de schoolwet plaats hebben.

De jury belast met het afnemen van het examen van onderwijzer zal zetelen in de Staatsnormaalschool te Brussel, Berkendaalstraat, den 7n Oktober, te 9 Torenuur.

De jury belast met het afnemen van het examen van onderwijzeres zal zetelen in de Middelbare Meisjesschool van den Staat te Schaarbeek, Verweestraat, 14, den 14n Oktober, te 9 Torenuur.

De belanghebbenden worden verzocht hunne aanvraag vergezeld van de noodige stukken onmiddellijk te laten geworden aan het Hoofdbestuur van het Lager Onderwijs of ze aan den heer Voorzitter van de Jury rechtstreeks te overhandigen den dag van het examen.

Abonnementen voor onze Krijgsgevangenen

W. C. — Voor uwe mooie gift zenden wij 'n 3-maand-abonnement naar de volgende krijgsgevangenen :

1. André, adjudant, Manheim.
2. Renaat De Jonghe, 73691 k. Huczede, kreis Withlage Böhmte.
3. Renaat Van den Broeck, 59679 k. Schaafwinkel, Hamein.
4. Lod. Van den Branden, Soltau, 13274.
5. Ernest De Meulder, 37300, Minden I. W.

K. B. — Besten dank voor uw mandaat. Zenden een abonnement naar de volgende krijgsgevangenen :

1. A. Grave, 40,643, Barak 24a, Friedrichsfeld, W.
2. Van der Stock, 3,785, Barak 26, Göttingen.

G., Antwerpen. — Besten dank voor uwe milde gift. Zenden naar volgende Vlaamsche jongens 'n abonnement van 3 maand :

1. De Geytere	6/1084	Alten-Grabau
2. Corvitz	3/1176	id.
3. Franson	6/1477	id.
4. Gatia	3/ 700	id.
5. Hertogs	1/1762	id.
6. Ketof	4/2042	id.
7. Pinton	6/1421	id.
8. Sprangers	6/ 242	id.
9. Van de Waele	6/1744	id.
10. Wernaerts	6/1637	id.

De Oorlog

Telegrammen

IN DEN DUITSCHEN RIJKSDAG

De toestand ter zee

Berlijn, 24 September. — In aansluiting bij de uiteenzetting van den militairen toestand te land, deed, in de centrale Rijksdagkommissie kapitein-ter-zee Brüninghaus verslag over den militairen toestand ter zee : de toestand laat zich in enkele woorden samenvatten. Onze zaak staat goed. Met deze opvatting geef ik niet slechts de opvatting van het ministerie van marine weer, doch die van de geheele vloot. Het oordeel der marine is gebaseerd op twee feiten : 1) dat onze duikbooten meer scheepsruimte tot zinken brengen dan gebouwd wordt, terwijl de behoeften van onze tegenstanders steeds toenemen ; 2) dat ons duikbootwapen, ondanks alle afweermaatregelen van onze tegenstanders, toeneemt. Spreker komt op tegen de geruchten, die over de hooge verliezen aan Duitsche duikbooten zijn verspreid en stelt met nadruk vast dat het aantal duikbooten die heden in dienst zijn, grooter is dan op eenig tijdstip van den oorlog.

In het debat is vaak gesproken over de psychologische uitwerking van dezen of genen oorlogsmaatregel op onzen tegenstander. Daarbij zijn naar mijn meening vaak opmerkelijke woorden gezegd. Ik geloof dat ik mij niet vergis wanneer de geachte afgevaardigde dr. David van de sociaal-demokratische partij er herhaaldelijk op gewezen heeft dat men op de psychologische uitwerking juist in den oorlog niet genoeg acht kan slaan. Men kan over den duikbootoorlog denken wat men wil, de marine is er nog steeds van overtuigd dat hij het eenige middel was en is om de Angel-Saksers tot rede te brengen. Doch nadat men had besloten ons krachtigste wapen tegen onzen taaisten tegenstander in gebruik te nemen, moest en moet men op konsekwente wijze alles doen om in ons volk het geloof in de doeltreffendheid van dit wapen levendig te houden. De marine kon dit niet alleen in alle klassen der maatschappij bewerkstelligen. Zij heeft daartoe de krachtige ondersteuning van de bevoegde vertegenwoordigers van het volk noodig, die beter in staat zijn om tot elkeen te spreken dan dit van de zijde der regeering geschieden kan, wanneer het den arbeiders in de werven en de torpedofabrieken, in al die duizenden fabrieken, die voor den bouw der duikboot werkzaam zijn, en die — dat erkent de marine ten volle — met taaien ijver, doch onder zeer moeilijke omstandigheden arbeiden, eens duidelijk moet worden gemaakt hoeveel het er in onzen strijd om het bestaan van afhangt dat elkeen door een verhoogde werkzaamheid zijn aandeel in het spoedig einde van den oorlog kan bijdragen.

Men zou meenen, dat de duikbooten aldus in nog sneller tempo dan tot dusver zouden worden gebouwd en wij zoo het einde sneller zouden naderen. Och, mijne heeren, ik zou daarom het dringend verzoek tot u willen richten, dat ge in een zoo geduchte krisis dit begrip voor ons onderzeesche wapen zoudt willen opwekken. Wanneer de arbeider niet slechts met de handen, doch met zijn hoofd, zijn gedachten en zijn hart bij de zaak is en wat dat elke hamerslag, dien hij doet, voor zijn eigen bestwil en voor dat van zijn vaderland noodzakelijk is, dan zullen wij nog meer halen uit het leger thuis.

Volgens de bij onze marine heerschende opvatting stond Engeland voor ongeveer een jaar voor het vraagstuk of het na de zware slagen, die zijn levenszenuw, de vrachtruimte, hadden getroffen, op een verstandigen grondslag vrede zou sluiten en daarmee aan het moorden een einde zou maken, of dat het zich bij een voortzetten van den oorlog van Amerika afhankelijk zou maken. Het ligt niet op mijn weg de redenen op te geven, waarom Engeland den laatsten weg heeft gekozen. De marine heeft slechts met het feit rekening te houden en alle kracht te ontplooien om den oorlog tot een goed einde te voeren.

Men is in Duitschland gewoon de uitwerking van den duikbootoorlog te beoordeelen naar de dagelijksche en maandelijksche opgaven van de tot zinken gebrachte schepen. Dat is niet juist. Men moet den duikbootoorlog in zijn geheel beschouwen en zich niet op een dwaalspoor laten brengen, wanneer er soms eenige dagen of wel een maand met hun resultaat uit het kader vallen. Lord Selborne heeft onlangs den duikbootoorlog vergeleken met golven der zee, die hoogten en laagten hebben. Staat het vaderland vast aangeengesnoerd achter onze duikbooten, dan zullen zij hun doel bereiken.

HET AFTREDEN VAN HET JAPANSCH KABINET

Berlijn, 25 September. — De « Volksztg. » schrijft naar aanleiding van het aftreden van het Japansch kabinet :

Allengs hadden zich de aanwijzingen vermeerderd dat de stemming in breede kringen van het Japansche volk allerminst gunstig gestemd was voor het overgaan tot interventie in Siberië.

De beweging die was aangeduid onder den naam « rijstopstootjes », was volstrekt niet alleen door de voedselkrisis veroorzaakt. Ook was zij niet uitsluitend van binnenlandsch-politieken aard, doch zij was duidelijk gericht tegen den koers van de buitenlandsche politiek, die Japan dienstbaar maakt aan de Amerikaansche belangen en in konflikt moest brengen met Rusland.

Het aftreden van het kabinet Terentsji komt dus niet onverwachts, doch is slechts het resultaat van een ontwikkeling die sinds maanden aan het broeien was.

DE KABINETS-KRISIS IN POLEN

Warschau, 24 September. — De Warschausche bladen melden, dat Kucharzewski heeft besloten de vorming van een nieuw kabinet te aanvaarden. Volgens de « Kurjer Polski » heeft hij Zondagmiddag aan den regentschapsraad meegedeeld, daartoe bereid te zijn. De regentschapsraad zal nu zijn kandidatuur aan de middenrijken ter beirachtiging voorleggen.

De rekonstruktie van het kabinet is nog deze week te verwachten.

De « Kurjer Warszawki » verneemt, dat alleen de ministers van landbouw en justitie door andere ministers zullen worden vervangen en dat prins Frans Radziwill waarschijnlijk als direkteur van de legerkommissie zal aftreden.

Over de bespreking van Kucharzewski met de volksclub meldt de « Przeglad Poranni » : Ofschoon de inzichten van Kucharzewski op het gebied van sociale aangelegenheden veel gematigder bleken dan die van de volksclub (rest van den zin ontbreekt. Red.) De vertegenwoordigers van de volksclub behielden zich echter in enkele gevallen vrijheid van handelen voor en uitten ook zekere wenschen ten aanzien van de samenstelling van het kabinet.

Naamlijst van onlangs gevangen genomen Belgische soldaten

24ste Infanterieregiment

Edouard Maris, Limburg, Vlaming, klas 1915, geboren op 22-10-95.
Jan De Decker, Hombeek, Vl., klas 14, geb. op 12-3-94.
Camille Moeyaert, Sedelghem, Vl., klas 15, geb. op 21-12-91.
Alfons Moeyaert, Etuchove, Vl., klas 09, geb. op 30-12-89.
René Glaus, Gent, Vl., klas 15, geb. op 22-6-91.
Alfons Van Bever, Limburg, Vl., vrijwilliger, geb. op 21-11-96.
Jan Tercaefs, Oostvleteren, Vl., klas 14, geb. op 17-1-94.
Camille Depuydt, Staden, Vl., klas 17, geb. op 29-4-85.
Viktor Meersman, Etuchove, Vl., klas 17, geb. op 12-3-82.
Homer Steurbout, Sedelghem, Vl., klas 15, geb. op 11-4-95.

22ste linieregiment en 2de regiment grenadiers

Henri Andries, Antwerpen, Vlaming, klas 14, geboren op 1-3-94.
Karel De Jonghe, Ruyselmonde, Vl., klas 16, geb. op 1-6-96.
Jan De Raet, Antwerpen, Vl., klas 14, geb. op 23-6-94.
Juul Pieters, Sotteghem, Vl., klas 14, geb. op 7-10-94.
Michel Moorman, Kortrijk, Vl., klas 12, geb. op 24-8-92.
Jozef Hanssens, Antwerpen, Vl., klas 14, geb. op 8 9-94.
Alfons Goyvaerts, Antwerpen, Vl., klas 14, geb. op 19-7-94.
Juul De Laet, Antwerpen, Vl., klas 14, geb. op 2-9-94.
Leon De Ruyck, Gent, Vl., klas 07, geb. op 1-5-89.
Juul Bruneel, Antwerpen, Vl., klas 16, geb. op 8-6-97.
Karel Janssen, Antwerpen, Vl., klas 13, geb. op 28-9-93.
Jan Duchêne, Orgev. Luxemburg, Vl., klas 16, geb. op 25-2-96.
Marcel Leroy, Luik, Vl., klas 17, geb. op 12-12-97.
Jozef Liétard (gren. 2), Moorslede, Vl., klas 15, geb. op 20-1-95.

23ste Infanterieregiment

Lucien Delerue, Nieuwkerke, Vlaming, klas 1916, geboren op 20-10-96.
Maurice Hulpiau, Gent, Vl., klas 15, geb. op 4-5-96.
Ernest Absil, Sommière, Waal, klas 14, geb. op 30-7-94.
Gaston Phlypo, Boesingen, Vl., klas 12, geb. op 24-3-92.
Hendrik Alleman, Vlamertingen, Vl., klas 13, geb. op 8-5-93.
Virgil Van Ougvalle, Everbeek, Vl., klas 15, geb. op 12-3-95.
Camille Alleman, Vlamertingen, Vl., klas 15, geb. op 25-12-95.
Leon Knockaert, Ieperen, Vl., klas 16, geb. op 27-8-89.
Amédé Van Puymbrouck, Nieuwkerke, Vl., klas 10, geb. op 24-4-90.

STADSNIEUWS

BELANGRIJK BERICHT. — Onze abonnenten die Antwerpen bewonen en wier inschrijving 30 September ten einde loopt, zullen wij eerstdaags een kwijtschrift ten huize laten aanbieden. Ten einde tijd en kosten te sparen durven wij onze geachte inschrijvers dringend verzoeken onzen bode te willen voldoen de eerste maal dat hij zich aanbiedt, of in geval van afwezigheid het geld te zijner beschikking te willen leggen.

Het Beheer.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN van Ign. J. H. Niesman, gezichtkundige, Lange Nieuwstr., 50.

Donderdag, 26 September (5 u. 's nam.)

Barometer : gisteren 7.61 m/m ; heden 761 m/m. — Thermometer Celsius (binnen) : maximum 16 gr., minimum 15 gr. boven vriespunt. — Vochtigheidsmeter : 80. — Wind : West. — Waarschijnlijk te verwachten : goed weer.

Voor morgen, Vrijdag : Zon op 6.55, onder 6.47 Torenuur.

Laatste kwartier : heden.

Nieuwe maan : 5 October.

SCHIELIJK OVERLEDEN. — Eergisteravond zakte de 61-jarige sigarenmaker Martijn Van Nyverseel, wonende in de Geuzenstraat, in de Karel Rogierstraat plots ineen ; hij werd in een naburig huis binnengedragen, alwaar geneesheer De Ridder enkel de dood kon vaststellen ; deze schrijft hij toe aan een hartaderbreuk. Het lijk werd naar het doodenhuis van de Korte Dijkstraat overgebracht.

AANGEHOUDEN. — Gistermorgen om 6 uur werd de 33-jarige Hendrik D..., uit de Lange Zavelstraat, in de Kerkstraat aangehouden : hij was drager van een mand, inhoudende een lederen kap van een rijtuig en een lederen riem, meer dan waarschijnlijk van diefstal voortkomende.

DIEFSTAL IN TIJDELIJK ONBEWOOND HUIS. — Op de Kathelijnevest werd binnengedrongen in het huis van Robijns, die nog in het buitenland toeft ; een partij kleergoed werd gestolen.

ONGEVAL. — De genaamde Van Hesselt, wonende op de Cockerillkaai, viel tehuis van de trappen en bekwam een schedelbreuk ; hij moest naar het Sint-Elisabethgasthuis overgebracht worden.

DIEFSTALLEN. — Uit den winkel van de wed. Staal, in de Sint-Gummarusstraat, werden drie doozen plastrons ontvreemd.

— Bij schoenmaker Van den Reeck, wonende op de Marnixplaats, werden door middel van valsche sleutels een 10-tal paar schoenen en allerhande huisgerief gestolen.

— Ten nadeele der Stad werd aan de dokken een koord van 12 met ergerobberd.

— Bij X..., in de Dambruggestraat, werden 3000 sigaren van verschillende merken gepikt.

BEVOORRADING

DAGELIJKSCHE INLICHTINGEN

NATIONAAL KOMITEIT. — Morgen, Zaterdag 28 Sept., is het de beurt voor de personen die hunne rantsoenen niet afhaalden op den vastgestelden dag. Magaziinen gesloten om 2 uur.

STADSMAGAZIJNEN. — Morgen, Zaterdag 28 Sept., worden de personen bedeeld, die hunne rantsoenen niet afhaalden op den vastgestelden dag. Magazijnen gesloten om 2 uur.

VISCHMARKT. — Op de Vischmarkt worden morgen, Zaterdag 28 Sept., voor de nrs. 60,501 tot 65,000, de azijn en de gewone waren bedeeld.

BIJRANTSOEN BROOD. — Morgen, Zaterdag 28 Sept., wordt de bedeeling van het bijrantsoen brood als volgt voortgezet :

1e wijk, 13,001 tot 18,000 ; 2e en 7e wijken, 13,001 tot 20,000 ; 3e en 4e wijken, 14,001 tot 19,000 ; 5e wijk, 12,001 tot 18,000 ; 6e wijk, 18,001 tot 26,000 ; 8e wijk, 13,001 tot 18,000 ; 9e wijk, 1,201 tot 2,000 ; 10e wijk, 9,001 tot 13,000.

BOTERBEVOORRADING. — 32ste bedeeling van een rantsoen van 1/16e kilo vanaf de letters A tot en met O voor de huisgezinnen welke genieten van de vet-en spekbedeeling door het Nationaal Komiteit.

63ste bedeeling van een dubbel rantsoen of 1/8e kilo vanaf de letters A tot en met Z voor de huisgezinnen welke de vetkaart inleverden.

De winkels 136 tot en met 180 worden heden van boter voorzien.

VERSCHILLENDE AANKOMSTEN. — Voor het Nat. Komiteit brachten de lichters :

« Belgenland », 848 ton tarwe, en « Mercator », 1,078 ton tarwe.

— De garnaalknotsen « Franciscus » en « Lily » liepen met 300 en 400 kgr. garnaal in onze haven binnen.

IN DE STADSMAGAZIJNEN. — Voor de maand Oktober wordt in de stadsmagazijnen bedeeld :

Broodsuiker, 430 gr., en poedersuiker, 320 gr., te zamen tegen fr. 2.29 het rantsoen.

Voorts een rantsoen broodsuiker (500 gram) voor kinderen beneden de 3 jaar, tegen fr. 1.57 het rantsoen.

Kunsthonig, 1 kilo per persoon, tegen fr. 1.70 het rantsoen.

Eikelpoeder, 150 gram, tegen fr. 0.39 het rantsoen.

Koffiemengeling, 100 gram, tegen fr. 0.60 het rantsoen.

Zout, 1 kilo, tegen fr. 0.30.

Peper, 1 pakje voor 1 en 2 personen, 2 pakjes voor 3 en 4 personen, tegen fr. 0.43 het pakje.

Kunstmatige zeep « Matadi », 1 stuk per persoon, tegen fr. 0.10.

Huishoudzeep, 500 gram per persoon (maximum), tegen fr. 0.50 per 100 gram.

Blauwsel, 1 doosje per gezin (voor zoover er voorraad is), tegen fr. 0.30.

Puimsteenpoeder, 1 k. per gezin, tegen fr. 0.55.

Schoensmeer, 1 groote doos, fr. 0.55 of 1 kleine tegen fr. 0.40.

Kuischpoeder « Billantine », 2 pakjes per gezin, tegen fr. 0.05 het pakje.

Borstels. 1 per gezin, tegen fr. 2.50.

UIT BORGERHOUT. — « BORGERHOUTSCHE KINDERZORG ». — Evenals te Berchem heeft men te Borgerhout besloten 's Zondags met de jongens van 12 tot 16 jaren naar buiten te wandelen.

De personen, die verlangen dat hunne zonen medegaan, mogen ze laten inschrijven tusschen 3 en 4 Torenuur, in de Jongens-gemeenteschool der Leopoldstraat.

De wandelingen zullen elken Zondag plaats hebben van 3 tot 8 Torenuur.

PANTOFFELS. — In het gemeentelijk magazijn der Appelstraat, 39, zijn nog een honderdtal pantoffels voor de kinderen te verkrijgen.

De betaling en de aflevering geschiedt in gezegd lokaal.

Het is toegankelijk tusschen 9 en 3 Torenuur, zonder onderbreking in het middaguur.

- BERICHT -

Met deze heb ik de eer mijn geacht kliënteel te verwittigen dat van heden af het vleesch in vermindering is en ik gelijk voorheen de allerbeste kwaliteit kan leveren tegen de matigste prijzen.

Beenhouwerij René VAN ALSENOY

3, Minderbroedersrui, 3 3554

BRIEFWISSELING

Antwerpen, 26 September 1919.

De volgende aankondiging verscheen op het bord in het lokaal Gerardstraat, op 3 September l.l. en stond er een paar weken op :

« Van af Maandag 2 September zullen de gedeeltelijke werkloozen op de stempeluren op het blad aangeduid moeten komen stempelen. Zij die eenen dag werken en den volgenden dag komen stempelen kunnen de stempeluren van hunne huisgenooten of vrienden trachten te weten of op de voor het venster geplaatste plakkaat aan de straat, waar te 5 ure (T. U.) de uren voor den volgenden dag aangekondigd worden, de uren opnemen. »

Is het te verwonderen dat met zulke zinnen de diepgeleerde lokaaloverste zijn publiek niet goed op de hoogte kan houden en bijgevolg er veel slachtoffers vallen zijner onkunde?

BRIEVENBUS

Nauwelaers. — Zooals u zult bemerken in 't blad dat wij u heden toezenden, is uwe aankondizing wel degelijk verschenen op 18 September.

V. L. — Uw boek in dank ontvangen en doorgezonden aan den heer Rousseau.

Maatsch., Kunstavonden, enz.

Groeningerwacht, Merksem. — Zondag, 29 September, groot gezellig samenzijn in het lokaal « Flora », Brabobaan, 381, te 6 u. (B. T.) stipt. Een Vlaamsche danspartij zal het gezellig-samenzijn sluiten.

Alle Vlamingen van Antwerpen en omliggende zijn welkom !

Damen en Juffersbond. — Het bestuur der Liberale Genootschappen « Onze Meisjes » brengt ter kennis, dat de heropening zal plaats hebben in de lokalen der Vlasmarkt en St-Gummarusstraat, op Zondag 29 September aanstaande, om 2 1/2 uren.

Nationale Bond der Gemeentebeambten. — De leden die het belangwekkend jaarverslag over de werkzaamheden van de kringen van 't stadspersoneel verlangen, gelieven het te laten weten aan den voorzitter, E. De Groof (Schorpioenstr., 17, Minderbroederstr., 20 of Loosstr., 60). De prijs is slechts fr. 0.25. Iedereen zal het boekje met veel belang lezen.

Financ. & Ekon. Mededeelingen

Antwerpen, 26 September 1918

Belg. rente 2e reeks 3%, 75 3/4-77 ; id. (Eng.) 3%, 89 1/2 v. ; id. schatk. 4 % 1917, 104 7/8-105 7/8 ; Annuiteiten 3%, 82 3/8-83 3/4 ; Buurtspoorwegen 3%, 77 1/2-78 1/2 ; Antwerpen 2 1/2% 1887, 88 1/2-89 7/8 ; id. 2% 1903, 71.10-72.15 ; id. 5% 1917, 105 5/8-106 5/8 ; id. kasbons 5%, 106 3/4 k. ; Brussel 2 % 1905, 73-74 1/8 ; id. 4 1/2 %, 101 3/8-102 3/4 ; Luik 2% 1897, 68 1/4-69 1/4 ; id. 4 1/2%,101-102 ; Oostende 2% 1898, 60 3/4-61 3/4 ; Schaarbeek 2% 1897, 62 v. ; Congoloten, 102 1/4-103 1/4 ; Lanken 4 1/2%, 98 1/2-99 1/2 ; St-Gilles 4 1/2%, 100 v. ; St-Josse-ten-N. 4 1/2%, 100 k. ; Verviers 4 1/2%, 100 k. ; Cedules 6% n., 118-119 1/4 ; id. 6% L, 116-117 ; id. 5% goud, 107 1/2 k. ; Argent. 4 1/2% binnenl., 103 12/-104 1/2 ; id. 4 1/2% 1911, 101 3/4 v. ; id. 4% 1900 Fransche, 8 83/4-89 3/4 ; id. 5% 1905, 105 1/4-106 1/2 ; Buenos-Aires Pavim. n. 1910, 98 1/4-99 1/4 ; Brazilie 4% 1889, 86-87 1/4 ; id. 1910, 86-87 1/4 ; id. 4% Rescission, 86-87 ; Chili 4 1/2% 1886/87, 96 1/2 k. ; id. 1889, 100 k. ; id. 5% 1911, 104 k. ; Dominicain 107 1/4-108 1/4 ; Guatemala 59 1/2 k. ; Uruguay 3 1/2%, 79 v. ; China 4 1/2% 1898, 96-97 1/8 ; id. 5%, 103 3/4-104 3/4 ; Japan 5% Railw., 109 3/4-110 3/4 ; Oostenrijk 4% Mét., 54-55 ; id. Nat., 53-55 ; Bulgarie 4 12 % 1909, 82 v. ; Hongarie 4 % goud, 68 1/2 v. ; Portugal 3% 3e reeks, 58 k. ; Roemenie 4% 1890, 90 3/4-91 3/4 ; Bukarest 4 1/2% 1898, 92 1/4-93 1/4 ; Rusland 4 1/2% 1909, 60-61 ; id. 5% 1906, 72 1/273 1/2 ; Kiew 5% 1909, 315 k. ; Moscou 5% 1908, 62 1/2 k. ; Servie 4% 1895,71 1/4-72 1/4 ; Banque Centr. Anvers., 507 1/2-517 1/2 ; id. Créd. Commercial 620-655 ; id. Union Anvers. 790 v. ; Créd. Mobilier Belg., 487 1/2-492 1/2 ; id. fonc. Sud-Am. j., 2,622-2,648 ; Pastorale, div. 550 v. ; Tramw. d'Anvers, kap. 123 1/2-126 1/2 ; id. div. 56 k. ; id. fond. 70-72 ; id. Kiew, div. 28 1/2-30 1/2 ; id. Rosario, div. 49 1/2-50 1/2 ; id. Rotterdam, kap. 114 1/2 k. ; id. div. 34 1/2 k. ; Electriq. Anvers., kap. 311-317 1/2 ; Elect. Escaut, kap. 141-144 ; id. div. 108 1/2-111 1/2 ; Kemmerich, gew. 1,350-1,375 ; Liebig, g. 747 1/2-763 1/2 ; Créd. fonc. Nord Argent., 562 1/2 v. ; Banque Belge pr. fonc., obl. 499 1/2-504 1/2 ; id. priv. 1,142-1,152 ; Créd. fonc. Sud-Am., 5 % 499 1/2-504 1/2 ; id. priv. 1,140-1,150 ; id. Gén. Canada, obl. 4 1/2% 430 v. ; Pastorale 4%, obl. 1,922-500 k., B 460 k. ; id. priv. 11.50-11.60 ; Sansimena, priv. 1,112 1/2-1,125 ; Tornquist, priv. 1,152 1/2-1,162 1/2 ; Tramw. d'Anvers, obligat. 472 1/2-477 1/2 ; id. Rosario, obl. 435 v. ; id. Rotterdam, obl. 482 1/2 v. ; Kemmerich,pr. 1,140 v. ; Nord-Ouest Brésil, 340 v. ; Zoologie 4 %, obl. 427 1/2-432 1/2.

Wissel : Amsterdam, 391 k.

VOLKSHOOGESCHOOL

(ingericht door VOLKSONTWIKKELING)

BRUSSEL

Afdeeling B :

III. — Vak- en Technisch Onderwijs

WERKTUIGKUNDE (Theorie en toepassingen 1e en 2e jaar)

Werktuigkundig Teekenen

BOUWKUNDE (1ste en 2de jaar)

BOUWKUNDIG TEEKENEN

LEERGANG over GEWAPEND BETON

Vakkunde der Bouwstoffen (Technolique)

ELEKTRICITEIT (3 kursussen

1. Algemeene kursus over elektriciteit.
2. Sterkstroom, zwakstroom en toepassingen.
3. Toepassingen in het tramwezen.

IV. — LAGERE AVONDSCHOOL (1e, 2e en 3e graad)

Inschrijvingen worden genomen in de VOLKSHOOGESCHOOL, Eikstraat, 17, elken dag van 8 tot 10 en 's Zondags 's morgens van 10 tot 1 Torenuur.

Programma kosteloos te verkrijgen. 3559c

BLEEKPOEDER

uiterst geschikt voor het bleeken van den WASCH en van STROO ; in oorspronkelijke verpakking ; uiterst voordeelig in prijs. 3562

H. Rud. UNGERER, Chem. Fabrik, Ditzingen (Württ.)

SCHAMPOO "SANO"

Voortreffelijk waschmiddel voor HAAR en HOOFD

Voordeelige prijzen. Bij afname in 't groot kan alleenverkoop toegestaan worden. 3561

H. Rud. UNGERER, Chem. Fabrik, Ditzingen (Württ.)

BEN KOOPER VAN :

OUDE AUBUSSON-BEHANGSELS
PERZISCHE TAPIJTEN
OUDE MEUBELEN

Schrijven F. D., 8, AVENUE DE LA BRABANCONNE, BRUSSEL. 3560

KOOPT UWE UURWERKEN BIJ

Meir 93, H. SIEMES, Meir 93

Grootste keus in alle ZWITSERSCHE ZAKHORLOGES in goud, zilver, nikkel, enz.
PENDULES, REGULATEURS
HUIS VAN VERTROUWEN 3102

IK BETAAL

de hoogste prijzen voor goede gedragen kleeding, snokings, habits, meubelen, brandkasten, enz. 3104

HUIS BARON, Pelikaanstraat, 15, 20, 128

CEMENT, WITSEL, KALK, PLAASTER
GEREEDGEMAAKTE VERVEN IN ALLE KLEUREN
Zeemvellen, sponsen, opneemdoeken

VAN DYK

HOBOKENSTRAAT, 19, ANTWERPEN

Groote keus in borstelwerk, koord, garens, poetsgoed, enz. 3105
GROOTE KEUS IN ZEEMLAPPEN

INKOOP

van alle juweelen van groote en kleine waarde, briljanten, diamanten, perles-fines, oude horloges, gebroken panden uit den Berg, tegen de hoogste prijzen, zeffens geld.

Schattingen worden kosteloos gedaan. Inlichtingen met plezier gegeven. Op aanvraag komt men ten huize.

Groote partij diamanten en juweelen worden per okkasie verkocht tegen oorlogsprijzen.

Men lette goed op het adres :

IN DEN GOUDEN WINKEL
22, MELKMARKT, 22, ANTWERPEN
Huis van vertrouwen 3093

WIE HOUDT NIET VAN ZIJN PROFIJT?

Veel geld betaal ik voor OUDE TAPIJTEN, LINOLEUM en TRAPLOOPERS. Ik betaal 100 tot 180 fr. voor een OUD KOSTUUM, 30 tot 60 fr. voor eene oude BROEK, de hoogste prijzen.

Hebt U OUDE MEUBELEN te verkoopen, wendt U rechtstreeks tot mij en U zult ondervinden dat ik het meeste betaal. 3107

J. FREYSEN

8, Gummarusstraat, 8, nabij St-Jansplaats

STOPPENFABRIEK

BERKSTRAAT, 189, ANTWERPEN

Betaalt van 45 centiems tot 1.50 fr. per stop. tot 100 fr. per kilo. 3153

STOPPEN

De allerhoogste prijzen worden nog betaald voor oude wijn- en champagne-stoppen bij : W. BOVING, PERENSTRAAT, 40, Antwerpen 3227

TERLISTSTRAAT, 42 (Park)

Onderricht in de moderne talen, Nederlandsch, Duitsch, Engelsch, Fransch, naar de van ouds beproefde BERLITZ-METHODE.

Duitsche en Fransche stenografie, machienschrijven, kursussen in boekhouden. 3277

BOUW en TIMMERHOUT

Dambruggestraat, 306

3468

STOPPEN

GROOTE AFSLAG

Ongelooflijke prijzen worden betaald. 0.60 fr. per stop tot 100 fr. per kilo. 3495

91, SCHELDESTRAAT, 91

Eet- Kinder- en Koffielepels

alsook

VORKEN

in alle soorten en prijzen

worden geleverd door

Breuer & Schmitz

WALD (RHEINLAND) 3549

Ing. J. H. NIESMAN

Ings NIEUWSTRAAT, 50

Neusnijpers — Brillen — Barometers — Thermometers — Accumulateurs — Zaklampen — Moteurs en verder ALLE OPTISCHE en ELECTRISCHE ARTIKELEN.

Drukk.-Uitg. E. Wauwelaers, Batpkr., 97, Burgerhout